

Motion till riksdagen

1988/89:A218

av Rune Backlund m.fl. (c, m, fp)

Lönebidrag vid anställning av arbetshandikappade

Var 10:e människa som söker arbete vid arbetsförmedlingarna har någon form av arbetshandikapp. Under senare år har i genomsnitt inte mindre än 35 000 arbetshandikappade sökt arbete vid arbetsförmedlingarna. Av dessa har bara en mycket liten del fått en möjlighet att arbeta på den öppna arbetsmarknaden. De övriga har bl. a. placerats i arbetsmarknadsutbildning, arbetsmarknadsinstitut, beredskapsarbete eller skyddat arbete. För återstoden har så småningom förtidspensionering blivit en allt vanligare lösning.

Den skyddade verksamheten bedrivs i dag under en enda huvudman, stiftelsen Samhall. Denna har expanderat snabbt från drygt 22 000 anställda år 1981 till ca 28 000 år 1987 (exklusive direktanställda).

För statliga myndigheter, kommuner och enskilda företag finns sedan 1986 stödformen anställning med lönebidrag. Detta bidrag varierar dock beroende på om det är en statlig institution som anställer eller om det är ett enskilt företag eller en kommun.

Under senare år har såväl stora företag som små blivit mindre intresserade av sådana anställningar. Den främsta förklaringen till denna utveckling är lönebidragssystemet. När Samhall anställer folk är lönebidraget från staten cirka 120 procent. När statliga myndigheter anställer arbetshandikappade kan lönebidrag på upp till 100 procent utgå. När enskilda företag anställer kan de däremot bara få 50 procent av lönekostnaden i 2 år och 25 procent i ytterligare två år. Stödet får betraktas som ett introduktionsstöd.

Enligt budgetpropositionen 1987/88:100 bil. 12 anses det angeläget att antalet placeringar ökar i näringslivet, kommunerna och landstingen eftersom dessa anställningar erfarenhetsmässigt har de bästa möjligheterna att gå över i reguljära anställningar utan stöd. Vidare föreslogs att AMS ges möjlighet att bedriva försöksverksamhet med ändrade regler för anställning med lönebidrag i två län.

Arbetsmarknadsutskottet har i betänkandet AU 1987/88:11 anfört att utskottet anser att lönebidraget bör vara så konstruerat att antalet placeringar i näringslivet, kommuner och landsting ökar.

Om samhällets önskan är att slussa ut så många arbetshandikappade som möjligt på den öppna marknaden måste emellertid bidragen till de enskilda företagen långsiktigt likställas med bidragen till statliga institutioner.

Ett sådant bidragssystem skulle förhoppningsvis reducera behovet av Samhall men i gengäld få de positiva effekterna att fler arbetshandikappade totalt sett fick arbete och dessutom på den öppna arbetsmarknaden. Därtill skulle den konkurrenssnedvridande effekt som bidragen till Samhall har

reduceras. Ökade statsutgifter bör inte uppstå då förhoppningsvis fler handikappade får arbete på den öppna marknaden i stället för att arbeta inom Samhall. Vi föreslår därför att riksdagen markerar sin inställning till likvärdiga bidragssystem för näringsliv, stat och kommun avseende arbetshandikappade och att dessa bidrag skall vara så höga att de utgör ett attraktivt alternativ till Samhall.

Mot. 1988/89
A218

Hemställan

Med stöd av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående lönebidrag till enskilda företag vid anställande av arbetshandikappad personal.

Stockholm den 23 januari 1989

Rune Backlund (c)

Hugo Hegeland (m)

Kjell Johansson (fp)

Anders G Högmark (m)

Lars De Geer (fp)